

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

ผมตายแล้วพวกท่านจะอาศัยใคร?

ก่อนจึงหัน

นั่นดูผ้าพระท่านกำลังครองเป็นยังงี้ ดูซิ นั่นละมหาเศรษฐีท่านก้าวเดินอย่างนั้น คนทุกข์คนจนจะฟุ้งเพื่อห่อเหิม มหาเศรษฐีท่านเดินอย่างนั้น นี่เศรษฐีธรรม เศรษฐีเงินก็เป็นแบบเดียวกัน ประหยัดมัธยัสถ์ ไม่ฟุ้งเพื่อห่อเหิม เป็นเศรษฐีเงินได้อันนี้ก็ประหยัดทุกอย่าง ทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นเศรษฐีธรรมได้ ผ้ารอยประรอยชุน พระพุทธเจ้าทรงออกหน้าเดินหน้าเลย ความทุกข์ความจนไม่มีใครกินพระพุทเจ้า ให้ถือผ้าบังสุกุล เก็บมาปะติดปะต่อเย็บกัน ควรจะเป็นสบงก็ได้ จีวรก็ได้ สังฆาฎก็ได้ ให้เก็บมาปะติดปะต่อ อย่าฟุ้งเพื่อห่อเหิม ความฟุ้งเพื่อห่อเหิมทำคนให้ลืมนิ้ว จมได้ คนไม่ลืมนิ้วไม่จมท่านว่า

ศาสนาไม่มีที่บกพร่องตรงไหน ดูตรงไหนๆ แหมอัสจรรย์ ดูศาสนาพาก้าวเดิน ดูกิเลสพาก้าวเดินพาคคนจมๆ ลืมเนื้อลืมนิ้ว ได้เท่าไรไม่พอๆ กินฟุ้งเพื่อ ใช้ฟุ้งเพื่อ ทุกอย่างฟุ้งเพื่อห่อเหิมแล้วก็จม หัวใจจะจมก่อนอื่น เศรษฐีเงินเศรษฐีธรรมเดินให้ดูเอานะ พวกเศรษฐีเงินเดิน เศรษฐีธรรมเดิน จะไม่เดินด้วยความฟุ้งเพื่อห่อเหิม เดินด้วยความรู้เนื้อรู้ตัว เดินด้วยความประหยัดมัธยัสถ์ คณะเศรษฐีธรรมคณะเศรษฐีเงินเดินกันอย่างนั้น พวกเศรษฐีความจนนี้เดินอีกแบบหนึ่ง ได้เท่าไรไม่พอๆ เอามาอวดกันๆ ใช้ไม่ได้ นะ เอละให้พร

หลังจึงหัน

(ตอนหลวงตาหนุ่มๆ เคยอ่านเรื่องฌรณาคทียวกรรมฐานโหมคะ) ดูว่าเป็น หลานหลวงปู่มั่นหรือไง เที่ยวอยู่ทางภาคใต้ ภาวนาเก่งทางกายวิภาคเก่ง ตายเสียยังหนุ่มน้อยอยู่ ดูว่ายังเป็นฌร (อันนั้นสามฌรประมัยเจ้าคะ) เออ อันนี้นาคนะ เราก็ได้ ยินแต่ข่าวเหมือนกันกับฌรประมัย (ท่านมามรณภาพที่ป่าช้าบางพระ ไม่ทราบว่าจะอยู่ตรงไหน) บางพระ เมืองชล ท่านอาจารย์เก็ง ท่านเป็นคนสามผงท่านไปก่อนไป กรรมฐานลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ท่านอาจารย์เก็งเป็นลูกศิษย์ดูว่ารุ่นใหญ่ของท่าน ท่านอาจารย์สิงห์ อาจารย์มหาปิ่น ท่านอาจารย์เก็ง เหล่านี้เป็นลูกศิษย์ผู้ใหญ่ๆ ท่านอาจารย์เก็งเป็นลูกศิษย์ชั้นผู้ใหญ่ เป็นอุปชฌาย์ ท่านอาจารย์สีลา ก็เป็นอุปชฌาย์ เปลี่ยนหมดปริยัติก็ดี เพราะเคารพเลื่อมใสในหลวงปู่มั่น ออกกรรมฐานท่านอาจารย์เก็งออกลงไปทางเมืองชล ไปอยู่บางพระ ท่านจึงมีสำนักบางพระทางแถวเมืองชลหลายสำนัก เพราะท่านอาจารย์เก็งนี่ละไป โอ๊ย ใจเด็ดมาก

เราเห็นท่าน ไปพบท่าน ท่านมาหาหลวงปู่ฉันเราที่บ้านโคกนามน ท่านบอกว่า ท่านมาจากเมืองชลมาที่บ้านนามน ไม่ได้คุยกันมาก แต่ได้ดูลักษณะท่าทางจริตนิสัย ท่านเต็มเม็ดเต็มหน่วย ท่านไปไหนเดียว แต่ดูจริง ๆ นะนี่เพราะได้ยินชื่อท่านอยู่แล้วว่าเป็นลูกศิษย์ชั้นผู้ใหญ่ของหลวงปู่ฉันไปอยู่ทางเมืองชลคือท่านอาจารย์เก็ง พอดีท่านมานั้นเราจึงได้ดูถนัดชัดเจนมาก จากนั้นมาไม่ได้พบกันอีกนะ ท่านใจเด็ด นิสัยใจเด็ดเดี่ยวเฉียบขาด เป็นอุปัชฌาย์ เดินตามอุปัชฌาย์ปฏิบัติหมดเลย เป็นลูกศิษย์หลวงปู่ฉันเรา แต่ก่อนเป็นมหานิกาย

ท่านอาจารย์สีลา อยู่อากาศอำนวย เป็นอุปัชฌาย์ ปฏิบัติหมดเลย ท่านอาจารย์เก็งก็เป็นอุปัชฌาย์ ปฏิบัติหมด ถวายตัวเป็นลูกศิษย์หลวงปู่ฉัน ออกกรรมฐาน แต่ท่านอาจารย์เก็งออกอย่างเด็ดเดี่ยว ออกจากนี้ก็ลงไปทางเมืองชล ท่านไปสร้างวัดแถวนั้นที่ว้างบางพระ ๆ ท่านอาจารย์เก็งไปอยู่ที่นั่น ลูกศิษย์ของท่านเยอะนะพระ ท่านไปอยู่บางพระ

ท่านอาจารย์เก็งเคยเป็นอุปัชฌาย์ ท่านอาจารย์สีลา อยู่อากาศอำนวยก็เป็นอุปัชฌาย์ ท่านอาจารย์เก็งไปอยู่สามผง เป็นอุปัชฌาย์ หลวงปู่ฉันไปกรรมฐานที่บ้านสามผงที่ตั้งวัดอยู่ทุกวันนี้ แต่ก่อนเป็นดง เตี้ยวันนี้กลายเป็นทุ่งขยับเข้าไป ท่านไปอยู่ที่นั่นแล้วท่านอาจารย์เก็งท่านอาจารย์สีลาไปฟังโอวาทคำสอนของท่านที่นั่น ท่านอาจารย์สีลา ท่านเป็นอุปัชฌาย์ ท่านอาจารย์เก็งท่านเป็นอุปัชฌาย์ โละหมดอุปัชฌาย์ ปฏิบัติเป็นธรรมยุตเป็นกรรมฐานทั้งหมดเลย เจ้าคุณธรรมเจดีย์ไปปฏิบัติให้ทางสามผง เอาโบสถ์น้ำ สีมาน้ำ บวช

ท่านอาจารย์เก็งได้ลูกศิษย์ลูกหามาก เฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายพระอยู่ทางเมืองชลฆราวาสไม่ค่อยมี แต่พระมีเยอะ ท่านไปอยู่ต้น ๆ บางพระ แถวนั้นแหละ จากนั้นขยายออกวัดวา เราไปเที่ยวหมดแถวนี้ตามหลังท่านไป สำนักท่านอาจารย์เก็ง ๆ เราไปเที่ยวตามหลังท่าน ดูลักษณะท่าทางเป็นคนน่าเกรงขามมากนะ ท่านมาหาหลวงปู่ฉันเราที่บ้านนามน ตอนนั้นเราอยู่บ้านนามน ท่านมาจากจังหวัดชลกับตาปะขาวโยมคนหนึ่ง ช่วยถือจตุปัจจัยนั้นแหละค่าเดินทาง ไปที่บ้านนามน ได้คุยกันเท่านั้นไม่ได้มาก ดูลักษณะท่าทีของท่านโห้ น่าเกรงขามมาก เครื่องขริม เด็ดเดี่ยวเฉียบขาดดูลักษณะ เราไปเห็นที่เดียวแหละ

ท่านอาจารย์เก็งเป็นอุปัชฌาย์ ปฏิบัติบวชในสำนักหลวงปู่ฉัน ถวายตัวเป็นลูกศิษย์ท่าน พอดีไปเจอกันที่บ้านนามน เราจึงได้สังเกต โห ท่านมีวาสนาอยู่ ได้ทราบว่า อริฐของท่านอาจารย์เก็งกลายเป็นพระธาตุ เราเชื่อทันที เพราะดูลักษณะนิสัยจริงจังมากทีเดียว ไปพบกันอยู่ที่บ้านนามน พุดกันไม่มากนักเพราะท่านเข้าไปหาพ่อแม่ครูจารย์

มัน เราก็อยู่ที่นั่นคุยกันที่อยู่ใกล้เคียงพ่อแม่ครูจารย์มันก็ได้คุยมากอะไรนั้ แต่พอได้ใจความ จากนั้นท่านก็ไปสามผง จากสามผงกลับไปทางเมืองชลอีก ท่านเป็นพระมีวาสนาองค์หนึ่ง ดูลักษณะท่าทางเข้มแข็งเด็ดเดี่ยวเฉียบขาดน่าเกรงขาม

ท่านอาจารย์สีลาท่านนุ่มนวล นุ่มนวลมากไปอีกคนละแบบ ท่านอาจารย์สีลาคนอำเภออากาศอำนวย นี่ก็เป็นอุปัชฌาย์ ญัตติเป็นธรรมยุต ลูกศิษย์หลวงปู่มัน ท่านอาจารย์เก็ง ก็เป็นอุปัชฌาย์ ญัตติ เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มันพร้อมกัน พรรษาดูเหมือนจะไล่เลี่ยกัน อาจารย์สีลานุ่มนวล ท่านอาจารย์เก็งนี้เด็ดเดี่ยวเฉียบขาด จริงไปคนละทางๆ ท่านอาจารย์เก็งนี้เด็ดเดี่ยวเฉียบขาด พอท่านมรณภาพแล้ว ทราบว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ ยอมรับทันทีเรา

เราดูลักษณะแล้ว ดูลักษณะท่าทางตอนท่านไปนามน เพราะได้ยินชื่อของท่านมันต้องดูซิ เพราะเราได้ยินชื่อมาก่อน ถ้าปรากฏว่ามีชื่อเสียงอยู่บ้างแล้ว มันยิ่งจะดูถนัดนะเรา มันเป็นนิสัยอย่างนั้นดูจริงๆ ท่านอาจารย์เก็งมีวาสนาน่าเกรงขาม ท่านเด็ดขาด ท่านก็คุยกับเราบ้างเล็กน้อย ในฐานะที่เราเป็นมหาเถระ อยู่บ้านนามน จากนั้นท่านก็ไปสามผง แล้วก็กลับออกลงไปทางนูนอีก

เหตุที่เราจะทราบทางเมืองชลก็คือเราไปเที่ยวทางโน้น ท่านไปก่อนหน้าแล้ว เบิกทางกว้างขวางไว้หมด วงกรรมฐานเข้าใจกันพอสมควรแล้ว เราไปตามหลัง ท่านอาจารย์เก็งเบิกทางก่อน สมชื่อสมนามที่ท่านเคยเป็นอุปัชฌาย์ ญัตติปั้บเป็นธรรมยุต ลูกศิษย์หลวงปู่มัน เรียนก.ไก่ ก.กา ใหม่ ตั้งใหม่เลย เป็นผู้ใหม่เป็นลูกเขยใหม่ มันก็เข้มแข็งชิลูกเขยใหม่ใช่ใหม่ละ นิสัยท่านดูลักษณะท่าทางน่าเกรงขาม ท่านอาจารย์สีลานุ่มนวล องค์กรนั้นเข้มแข็ง แล้วก็ญัตติพร้อมกัน

หลวงปู่มันเรานี้ชื่อท่านโด่งดังมานานแล้ว ท่านเหล่านี้เป็นอุปัชฌาย์ๆ ญัตติเป็นลูกศิษย์ของท่านๆ มากนะ มาแถวอำเภอสว่างๆ ส่องดาวเหมือนกัน ทางแถวนี้ก็เยอะจิตของท่านเข้มแข็งมาแต่โน้นละ หลวงปู่มันมีลูกศิษย์ฝ่ายพระละมาก ส่วนฝ่ายฆราวาสไม่ค่อยมากนัก ลูกศิษย์ฝ่ายพระมากเพราะอะไร เพราะท่านอยู่ในป่าในเขา พวกพระทั้งหลายเข้าถึงๆ เข้าไปหาท่านถึง แล้วก็มาเป็นครูเป็นอาจารย์สอนบรรดาประชาชนทั้งหลาย ออกมาจากป่าจากเขาที่ท่านอยู่ทั้งนั้นแหละ ไปฟังธรรมฟังธรรมของท่านในป่าในเขา

ท่านไม่ค่อยออกมานะ มาอยู่ทางสกลนครก็อยู่ในป่าในเขา อยู่ทางไหนก็เหมือนกัน เชียงใหม่ยิ่งแล้ว อยู่ลึกๆ เพราะฉะนั้นชื่อเสียงของท่านจึงดังมากทีเดียว ยิ่งประวัติของท่านออกด้วย ประวัติหลวงปู่มัน พอพูดเรื่องประวัตินี้ก็ ตอนนั้นเรากำลังหมუნนะจิตเรา ท่านเริ่มป่วย ตอนนั้นจิตของเราหมუნอยู่แล้ว หมუნเป็นธรรมจักร ไม่ได้

นอน ถ้าตามธรรมดาแล้วทั้งวันทั้งคืนมันจะตายทิ้งเปล่าๆ ต้องได้พัก หักเอาไว้ รั้งเอาไว้ อยู่ๆ ท่านพูดลักษณะอะไรขึ้นมา เราคิดไว้แล้วนะ เป็นแต่เพียงว่าไม่พูด ท่านเอะใจขึ้นมา เอ้อ เราก็มีลูกศิษย์ลูกหาหลายองค์ เฉพาะอย่างยิ่งคือพระ เราเทศนาว่าการสอนมานี้ยาวนานแสนนาน ใครได้คิดอะไรไว้บ้างไหม ท่านว่าขึ้นนะ ใครคิดอะไรไว้บ้างไหม

ทางนี้เราก็กวาดเรียนทันทีเลย ขึ้นก่อนใคร เราขึ้นเลย คิดเต็มหัวอกเราบอกแต่เวลานี้งานกำลังเต็มหัวใจ เรารู้ว่าอย่างนี้ ท่านปู้บมาหางานเต็มหัวใจเลย เพราะท่านเคยทราบจากเราแล้ว ที่ขึ้นหาท่านบางทีวันละสองหนสามหน จิตใจมันหมุน นั่นละท่านก็ทราบแต่นั้นแล้ว แต่เวลางานนี้กำลังเต็มหัวใจ เอ้อ ขึ้นเลย เอาๆ งานของตนให้ได้งานนั้นเป็นงานนอก เองงานของตนให้ได้ พระพุทธเจ้าเองงานของตน สำเร็จแล้วสอนโลก สวาททั้งหลายเองงานของตนสำเร็จแล้วสอนโลก นี่เองงานของตนให้สำเร็จสอนโลกท่านว่า

เรื่องของท่านว่าใครคิดอะไรบ้างไหมเลยไม่พูดถึง คิดอะไรก็คือว่า จะจดจารึกเรื่องราวอะไรของท่าน อรรถธรรมของท่านนั้นแหละ เราก็ตอบขึ้นทันทีเลย เพราะเราเข้าใจแล้ว พอท่านพูดอย่างนั้นเข้าใจ คิดเต็มหัวใจ แต่เวลานี้งานกำลังเต็มหัวอก ท่านก็ปู้บมาหางานเต็มหัวอกเลย เพราะเคยทราบเรียนท่านอยู่แล้ว ตั้งแต่ท่านไม่ถามข้อนี้จิตของเรากำลังหมุนแล้ว ท่านเลยหมุนเข้ามา เองงานของตนให้ได้ ถ้างานของตนเสร็จแล้วจะแตกกระจายไปหมด งานนั้นเป็นงานนอกท่านว่า งานในเป็นสำคัญ ท่านเลยหมุนมาหางานในเสีย

หากเป็นความจริง งานแต่งหนังสือก็งานภายในของเราออกแต่งประวัติท่านงานภายนอกก็เรื่องราวของท่าน งานภายในแทรกเข้าไปที่เป็นสาระสำคัญๆ แทรกเข้าไป เพราะความรู้เวลาปฏิบัติท่านก็รู้ เรารู้ มันก็วิ่งถึงกันได้ ไม่ได้คายนะ เวลาเขียนประวัติหลวงปู่มั่น จิตของเรามันกระจำงแล้วนั้น เพราะฉะนั้นท่านออกแปะบึงมันจับได้ปุ๊บๆ ออกตามกันไปเลย ได้เขียนประวัติท่านไว้กว้างขวางอยู่ ปี ๒๕๑๔ ละมั้งถึงได้ออกแจกประวัติหลวงปู่มั่น ๒๕๑๓ แต่ง เราเขียนเองประวัติ เรียนพิมพ์ดีดมาแต่งหนังสือประวัติของท่านโดยเฉพาะกับปฏิบัติพาพระกรรมฐาน สองเล่มเท่านั้น เราเรียนพิมพ์ดีดพอจบสองเล่มนี้ เราทิ้งพิมพ์ดีดเลย ไม่เอา ได้แต่งหนังสือสองเล่ม หนังสือประวัติพ่อแม่ครูจารย์มั่นหนึ่ง หนังสือปฏิบัติพาของพระรัตนคุณกรรมฐานสายหลวงปู่มั่นหนึ่ง สองเล่มเท่านั้น จากนั้นก็ทั้งหมด พิมพ์ดีดก็ทิ้ง อะไรทั้งหมดเลย

อันนี้เราเคยพูดแยะให้ลูกศิษย์ลูกหาฟังแล้วมั้ง เรื่องพ่อแม่ครูจารย์มั่น ที่ว่าท่านนอนให้พระนวดเส้นอยู่ ๒-๓ องค์ เวลาท่านจะขึ้น คือตอนนั้นท่านก็ทราบแล้วว่า

จิตของเรากำลังหมุน ท่านทราบอยู่แล้ว ท่านเอะใจขึ้นมา เอ้อ นี่เวลาผมตายแล้ว พวกท่านจะอาศัยใคร จะเกาะใครล่ะ พระก็นิ่ง สักเดี๋ยวเอะขึ้นมาอีก เอ้อ ให้อาศัยท่านมหานะ ท่านไม่พูดมากละ พูดกับพระ ท่านไม่พูดกับเราแหละ เอ้อ ให้อาศัยท่านมหานะ ท่านมหานี่สำคัญอยู่มากนะ ทั้งภายนอกภายใน ท่านเล่าให้พระฟัง

ถ้าท่านเล่าเรื่องของเราให้พระฟังแล้ว พระต้องมาเล่าให้เราฟังหมดแหละ แต่เราก็เฉยเหมือนไม่รู้ ท่านก็เฉยเหมือนไม่รู้ เวลาท่านเล่าเรื่องของเรา ให้อาศัยท่านมหานะ ให้เกาะท่านมหานะ ท่านมหาสำคัญอยู่มากทั้งภายนอกภายใน ท่านว่าฉัน ภายนอกก็ข้อวัตรปฏิบัติ หลักธรรมวินัยตรงเป้งๆ ไม่เคลื่อนคลาด หลักภายในก็คือภายในจิตใจ ได้แก่จิตตภาวนา ก็หมุนตัวอยู่แล้ว ท่านก็พูดเท่านั้น เพราะฉะนั้นเวลาท่านล่องลับไปเท่านั้น พระเณรจึงเกาะเราพริบเลย พระเณรจับอยู่แล้ว แต่เราไม่เคยสนใจกับใคร เราไปแต่องค์เดียวเราไปเที่ยว บทเวลาท่านมรณภาพ พระเณรเกาะพริบเลยเชียว เรื่อยๆ มาจนกระทั่งปานนี้แหละ

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ